Beschouwing begroting 10 november 2022

GroenLinks kijkt naar de begroting vanuit het belang voor de aarde, het belang voor natuur & milieu en het belang voor het welzijn van de mensen. We kijken hierbij niet alleen naar de huidige generaties, maar ook naar de toekomst. Ook **dan** willen mensen op een prettige manier wonen, werken en recreëren in een leefbare omgeving. Wij zijn het aan hen verplicht om nu de goede stappen te zetten om dit mogelijk te maken. Daarom denken wij verder dan alleen de komende vier jaar.

Gelukkig ziet GroenLinks veel aandacht voor welzijn en bij de uitvoering binnen het sociaal domein steeds meer maatwerk mensgericht is. Natuur en milieu worden steeds vanzelfsprekender onderwerpen, ook bij andere partijen. Wij maken ons echter veel zorgen over het bij lange na niet halen van de klimaatdoelen in 2030 en 2050. Het belang om deze doelen te halen kan toch niemand meer ontkennen? Gelukkig komt de urgentie vanavond in verschillende moties aan de orde.

Onze aandachtspunten aarde, natuur & milieu en mens zijn met elkaar verbonden in onze motie 'Veiliger fietsen'. Niemand, en vooral onze jongeren, zou onnodig tussen de uitlaatgassen en op onveilige wegen moeten fietsen. meer fietsen in fietsstraten gaat immers hand in hand met gezondheid, schone lucht en veiligheid. Daarvoor kunnen zouden fietsverbindingen en fietsstraten een prachtige oplossing zijn, met jaarlijks steeds een paar straten extra erbij met fiets in de voorrang en auto te gast. Ook weginrichting met lagere snelheden levert een belangrijke bijdrage: een 30 kilometerzone scheelt uitstoot, overlast en is veiliger. Niet voor niets juichen vele gemeenten 30 km per uur in de bebouwde kom toe. En uit inwonersinitiatieven in Lingewaard blijkt dat dit ook in onze gemeente wordt gedragen. Ook deze denkrichting is voor de toekomst noodzakelijk.

Dan het openbaar vervoer: onze Oost-West verbindingen zijn mager, zeker vanuit Huissen. Daardoor is het bereiken van het station met de nieuwe poli in Elst een enorm gedoe. GroenLinks dringt aan verbetering van deze verbindingen en vraagt het college wat zij hieraan gaan doen?

En hoe mooi is het om onze inwoners bij mobiliteitsplannen te betrekken; zij hebben direct belang en weten vaak slimme oplossingen. College vergeet niet van deze participatie een essentieel onderdeel te maken met verwachtingsmanagement en terugkoppelingen. Vergeet bij participatie niet ook specifiek de jongeren uit te nodigen. Zij zijn namelijk degenen die met de keuzes van nu het meest te maken krijgen in de toekomst. De jongerenraad kan hierin een wezenlijke rol vervullen. GroenLinks wil verdere ontwikkeling van burgerparticipatie en oriënteert zich op vormen van burgerfora.

GroenLinks ziet mooie dingen in de begroting, ook de leesbaarheid is verbeterd, heel fijn. Wat ons zorgen baart is de financiële situatie op de lange termijn; in 2027 gaan we zwaar de min in. Met dat gegeven in gedachten en de oproep om toch vooral zuinig aan te doen, zien wij de plannen voor zelfs vier multifunctionele accommodaties toch wel als bijzonder en wellicht ook onverstandig. Hier kom ik op ons amendement 'MFA uit de begroting'.

We hebben alle vergaderingen over de Aloysiuslocatie en het vorige week veel genoemde richtingsdocument nog eens goed beluisterd. In deze vergaderingen wordt expliciet benoemd dat de raad alle keuzes nog heeft, zowel voor woningen met zorg, appartementen als de MFA. Wij horen hier letterlijk de volgende uitspraken van onze wethouders: "Het uitvoeringsplan dient om keuzes te maken en dat leggen wij aan de raad voor ter besluitvorming met keuzes". "Wij gaan

verder inventariseren met de verenigingen, als verenigingen aangeven geen interesse te hebben om te verkassen, dan gaan wij opnieuw om tafel”.”Ja, u krijgt nog de keuze, u wordt er niet ingerommeld”. “Ondanks de 1,4 miljoen reservering kan de keuze nog steeds wat anders worden”.

Nu zien we dat er twee ton voorbereidingskrediet gevraagd wordt voor uitsluitend het uitzoeken van de plek voor een MFA; in Huissen centrum of in de kerk of in de oude vergaderzalen. En dus niet om voor te bereiden op de keuze: woningen (met of zonder zorg) óf een MFA. GroenLinks vindt dit pertinent onjuist en niet voldoen aan het mandaat van de raad. Vandaar ons amendement. GroenLinks kent de enorme behoefte aan betaalbare woningen in het centrum, ook voor ouderen. Om betaalbaar wonen te stimuleren, hebben we een motie ingediend.

Dan blijft nog een vraag die vorige week wat GroenLinks betreft niet concreet genoeg beantwoord is. Deze betreft de aankoop van het Zeegbos. De wethouder vertelde dat de onderhandelingen voor de aankoop nog gaande zijn. Graag hoort GroenLinks waarom deze grond voor Lingewaard van toegevoegde waarde is. Er bereiken ons namelijk geluiden dat er hier sprake is van een weg aansluiting met de A325 en dat er gesprekken zijn met tuinders in deze omgeving over deelaankopen van hun grond voor dit doel. GroenLinks heeft behoefte aan geruststelling dat dit bos de kans krijgt om uit te groeien en daarmee helpt bij het tegengaan van klimaatverandering en vergroting van biodiversiteit., want juist dit mooie stuk groen moet toch zeker groen blijven. En met betrekking tot nieuwe wegen, weet u allen dat er reeds is aangetoond dat meer wegen alleen voor meer verkeer en meer files zorgen naast de schade die zij aanrichten voor mens, natuur en milieu. GroenLinks gaat ervan uit dat iedere serieuze onderhandeling pas na een akkoord van de raad zal plaatsvinden en dat er geleerd is van de te vroege beloftes over aankoop bij de bochten Karstraat. Wij horen hierop graag een reactie van de wethouder.

Dan ons laatste onderwerp, de bestuurscultuur.
GroenLinks heeft bij de vorming van de coalitie in mei 2022 vol belangstelling kennis genomen van het voornemen om de raad meer te betrekken bij alle beslissingen. Waar blijven de vervolgstappen? GroenLinks kan niet wachten tot er daadwerkelijk met de **hele** raad naar oplossingen wordt gezocht. Graag horen we wanneer dit onderwerp is gepland.

Tot zover.